

W. Si. R. S. S.

Sekretariat BPKA

data rejestracji

2021-06-10

Wyjaśnienia w odpowiedzi na Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej z wizytacji dokonanej w dniach 15-16 kwietnia 2021 r. na kierunku Geografia realizowanym przez Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego.

Nr z rejestru przesylek wpływających

Liczba załączników

Data wpływu dotyczy ePUAP

Uniwersytet Wrocławski niniejszym ustosunkowuje się do rekomendacji, spostrzeżeń i uwag zawartych w raporcie Państwowej Komisji Akredytacyjnej, odnosząc się do poszczególnych głównych punktów i podpunktów raportu. Wnosi również o uwzględnienie przedstawionych poniżej wyjaśnień (szczególnie dotyczących Kryteriów 2, 9 i 10) i działań podjętych przez Uczelnię po wizytacji Zespołu Oceniającego PKA.

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.

Ad. Kryterium 1.

Wątpliwości Zespołu Oceniającego budzi specjalność Tourism and Hospitality, dla której przypisane kierunkowe efekty uczenia się nie oddają specyfiki tej specjalności. Uniwersytet Wrocławski w pełni zgadza się z tą oceną. Program specjalności był tworzony na Geografii i w większości zajęcia prowadzi tu kadra IGRR, ale ze względu na duże zainteresowanie rozważane jest przekształcenie jej w kierunek, a także wprowadzenie większej interdyscyplinarności. W chwili obecnej rozpoczęto analizę programu pod kątem jego modyfikacji, co pozwoli uwzględnić bardziej specyficzne efekty uczenia się.

Kryterium 2 – Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się (spełnione częściowo)

Ad Kryterium 2:

W odniesieniu do zalecenia 1 (str. 19) w ramach Kryterium 2, które brzmi: „Zaleca się przeformułowanie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych, tak aby uwzględniały one wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne specyficzne dla kierunku studiów, specjalności i formy kształcenia, jaką jest praktyka zawodowa” podjęte działania naprawcze wiążą się z dokonaniem stosownych zmian w sylabusie przedmiotu „praktyki zawodowe” (Załącznik 1). Polegają one na zasadniczej zmianie efektów uczenia się tak, aby stanowiły one rzeczywiste uszczegółowienie wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych opisanych w postaci efektów kierunkowych. Trzy efekty uczenia się (po jednym z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji) odniesiono przy tym do obu ścieżek kształcenia (geografia fizyczna oraz geografia człowieka). Należy przy tym zaznaczyć, iż w trakcie studiów I stopnia na kierunku geografia studenci wybierają przedmioty z obu istniejących ścieżek kształcenia (geografia fizyczna, geografia człowieka), a nie tylko jedną z nich. W sylabusie

zmieniono także warunki i formę zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu poprzez uwzględnienie nowej dokumentacji przedmiotu w postaci: *Zaświadczenia o odbyciu praktyki* (Zał. 2) oraz *Sprawozdania studenta z praktyki zawodowej* (Zał. 3). Jednocześnie uruchomiono procedury związane z formalnym przyjęciem powyższych zmian, czego wyrazem jest ich zaakceptowanie przez wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, po czym przedstawione zostaną do akceptacji na Radzie Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego, a następnie na Radzie Wydziału planowanej na 22 czerwca br.

W komentarzach do **zaleceń nr 2 i 3 do kryterium 2** Zespół Oceniający wskazał następujące nieprawidłowości: *„Podstawowym elementem dokumentacji pracy studenta na praktykach jest dziennik praktyk. Przyjęty w jednostce wzór dziennika oraz wytyczne w zakresie jego prowadzenia nie zapewniają odpowiedniego poziomu szczegółowości raportowania pracy przez studenta. Z uwagi na niski poziom szczegółowości, zapisy w dziennikach praktyk tylko w niewielkim zakresie są użyteczne do weryfikacji efektów uczenia się. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez kierunkowego opiekuna praktyk ogranicza się do stwierdzenia wiarygodności wpisów w dzienniku praktyk i ich ogólnej zgodności z programem praktyki, metoda ta nie pozwala na stwierdzenie stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się. Ocena osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się dokonywana jest jedynie przez zakładowego opiekuna praktyk. Wystawia on krótką opinię o pracy studenta i przedstawia propozycję końcowej oceny praktyk. Oceny wystawiane przez pracodawców nie mają wystandardyzowanej formy i nie są odniesione do każdego z efektów uczenia się, nie są zatem ani miarodajne, ani kompleksowe, a ocena formułowana na podstawie takiej opinii ma charakter arbitralny. Rola kierunkowego opiekuna praktyk jest ograniczona do weryfikacji zgodności zdawkowych zapisów w dzienniku praktyk z ich programem oraz formalnego zatwierdzenia oceny zaproponowanej przez opiekuna z zakładu pracy. Przyjęte metody oceniania efektów uczenia się są zatem nieodpowiednie, gdyż nie oddają w precyzyjny sposób stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się przez studenta. Rekomenduje się, aby dokumentację z praktyk poszerzyć o sprawozdanie studenta, którego treść zapewniłaby bardziej szczegółowy opis realizowanych zadań, charakterystykę jednostki, w której student odbywał praktyki, a także samodzielne wnioski poznawcze i dokonaną przez studenta ocenę odbytej praktyki, użyteczną do ewaluacji tej formy kształcenia. Rekomenduje się, aby analiza treści sprawozdań była jedną z metod weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych na praktykach”*. (s. 14/15)

oraz *„Przyjęte metody weryfikacji efektów uczenia się (dla praktyk zawodowych) nie pozwalają na dokonanie precyzyjnej oceny stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów”*. (s. 18, pkt. 2),

a także „Ocena końcowa z praktyk opiera się na jednostronnej i arbitralnej opinii, przez co wprowadza się systemowe ryzyko nieadekwatności oceny do stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta”. (s. 18, pkt. 3).

W związku z powyższymi uwagami Zespół Oceniający wskazał, że (s. 19): „Zaleca się modyfikację metod weryfikacji efektów kształcenia się dla praktyk tak, aby pozwalały na dokonanie oceny stopnia osiągnięcia każdego z efektów uczenia się w oparciu o jednoznacznie określone kryteria” oraz „Zaleca się modyfikację sposobu oceny efektów uczenia się osiągniętych na praktykach, a w szczególności zapewnienie udziału w procesie wszystkim osobom sprawującym nadzór merytoryczny nad pracą studenta”.

W odpowiedzi podjęte zostały działania naprawcze zapobiegające występowaniu nieprawidłowości. W wyniku tych działań znacząco rozszerzono dokumentację praktyk zawodowych, zarówno w zakresie dokumentów pozyskiwanych od pracodawcy, jak i przygotowywanych przez praktykanta (Załącznik 2, Załącznik 3, Załącznik 5). W jej opracowywaniu wzięto pod uwagę rekomendacje sformułowane przez Zespół Oceniający, przede wszystkim w zakresie umożliwienia oceny stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się.

Jakkolwiek dziennik praktyk (opis przebiegu praktyki i zakresu wykonywanych przez studenta obowiązków), stanowiący dotychczasową bazę oceny, został utrzymany jako element składowy dokumentacji, to poszerzona ona została o arkusz oceny kompetencji praktykanta, wypełniany przez pracodawcę po zakończeniu praktyk (Załącznik 2). Wprowadzenie arkusza oceny kompetencji pozwoli na:

- zestandaryzowanie ocen wystawianych przez pracodawców w oparciu o jednakowo brzmiące kryteria, odnoszące się zarówno do kompetencji merytorycznych i praktycznych studenta, jak i realizowanych treści programowych;
- ocenę każdego z zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się na skali stopniowalnej (ocenę stopnia osiągnięcia każdego efektu uczenia się);
- zwiększenie miarodajności i kompleksowości oceny oraz zmniejszenie jej arbitralności.

Oprócz *Zaświadczenia o odbyciu praktyki zawodowej* obejmującego studencki dziennik praktyk oraz arkusz oceny kompetencji praktykanta wypełniany przez pracodawcę (Załącznik 2), weryfikacji efektów uczenia się ma służyć także *Sprawozdanie studenta z praktyki zawodowej* (Załącznik 3), rekomendowane przez Zespół Oceniający. W *Sprawozdaniu* poza szczegółowym opisem jednostki przyjmującej, student proszony jest o opis wiedzy, umiejętności i kompetencji, jakie nabył w trakcie praktyki zawodowej z odniesieniem do efektów uczenia się wskazanych w sylabusie przedmiotu. Opis taki ma w zamyśle zwiększyć stopień szczegółowości raportowania pracy przez studenta, a tym samym zwiększyć użyteczność dokumentacji w ocenie stopnia osiągania efektów uczenia się, dokonywanej przez kierunkowego opiekuna praktyk.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że elementem *Sprawozdania z praktyki zawodowej* jest także ankieta ewaluacyjna miejsca jej odbywania, w ramach której na skali stopniowalnej student dokonuje oceny w zakresie: (1) nadzoru merytorycznego opiekuna ze strony pracodawcy, (2) wyposażenia stanowiska pracy, (3) efektów praktyki zawodowej (Załącznik 3). Wprowadzenie ankiety ma w zamyśle zwiększyć kompleksowość oceny formy kształcenia, jaką jest praktyka zawodowa, co ma swoje bezpośrednie odniesienie do zalecenia nr 7 (s. 19) Zespołu Oceniającego.

W świetle uwag Zespołu Oceniającego, że Uczelnia w sposób nieuprawniony przewiduje możliwość zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu lub zatrudnieniu na podstawie umowy cywilno-prawnej, **zalecenie nr 4 do kryterium 2** dotyczy *dokonania zmiany regulacji dotyczącej możliwości zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej tak, aby były zgodne z wymogami wynikającymi z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (s.18 pkt.4).*

W związku z powyższym zaleceniem informujemy, że w świetle opinii prawnej Pani Małgorzaty Wandy Zasady – radcy prawnego Uniwersytetu Wrocławskiego, powołującej się na zapisy ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku* oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów z dnia 27 września 2018*, Uczelnia w ramach swojej autonomii ma prawo do określenia w programie studiów takich danych, jak wymiar, zasada i forma odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk. Według opiniującej brak jest przeciwwskazań do stosowania rozwiązania, na podstawie którego istnieje możliwość uznania za odbycie praktyki przewidzianej programem studiów wykonywania pracy zawodowej przez studenta, o ile jej charakter jest zgodny z kierunkiem studiów, a okres zatrudnienia nie jest krótszy od wymaganego czasu praktyki (Załącznik 4).

W świetle opinii radcy prawnego jedynie z najdalej idącej ostrożności można rozważyć uzupełnienie zapisu par.10 *Zarządzenia Nr 31/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 marca 2021 w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach studiów w Uniwersytecie Wrocławskim* poprzez wskazanie, że praktykę zawodową można uznać za zaliczoną w całości, jeżeli prowadzona przez studenta działalność zawodowa umożliwi mu osiągnięcie efektów uczenia się, określonych dla danego przedmiotu, a w przypadku, gdy student nie spełnia w całości warunków umożliwiających mu zaliczenie praktyki zawodowej, możliwe jest ubieganie się o zaliczenie praktyki zawodowej w części (Załącznik 4). W związku z tym Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska nie może wprowadzić zmian w powyższych zapisach.

W komentarzu do **zalecenia nr 5 do kryterium 2** Zespół Oceniający wskazał następnie, że: „*z uwagi na brak stosowania odpowiednich procedur nie jest kontrolowany poziom kwalifikacji zawodowych*

opiekunów w miejscach praktyk samodzielnie wyszukanych przez studentów, spoza listy pracodawców współpracujących stale z Jednostką (...)" (s. 14) oraz że: „Pomimo wprowadzenia podstawowych uregulowań formalnych w zakresie wymogów jakościowych dotyczących kwalifikacji opiekunów praktyk ze strony pracodawcy, a także infrastruktury i wyposażenia, jakie należy zapewnić studentowi w miejscu odbywania praktyk, Jednostka nie stosuje odpowiednich metod w zakresie weryfikacji spełnienia tych kryteriów, zarówno przed zatwierdzeniem miejsca odbywania praktyk, jak i w trakcie ich realizacji" (s. 18, pkt. 5).

W związku z powyższym (s. 19): *„Zaleca się prowadzenie odpowiednich działań w zakresie weryfikacji i zatwierdzania miejsc na praktyki, a w szczególności weryfikowania, czy podmioty samodzielnie wybrane przez studentów na miejsce praktyk (spoza grona pracodawców stale współpracujących z kierunkiem) spełniają przyjęte przez Jednostkę kryteria jakościowe w zakresie kwalifikacji zakładowych opiekunów praktyk, a także wyposażenia i infrastruktury udostępnianej studentom dla celów praktyk”.*

W związku z powyższymi uwagami informujemy, że podjęte zostały działania naprawcze zapobiegające występowaniu nieprawidłowości. W wyniku tych działań opracowano dokumenty, pozwalające na weryfikację wymogów jakościowych dotyczących zarówno kwalifikacji opiekunów praktyk ze strony pracodawcy, jak i infrastruktury oraz wyposażenia, jakie należy zapewnić studentowi w miejscu odbywania praktyk. Weryfikacja ta prowadzona będzie na dwóch poziomach: a) zarówno przed zatwierdzeniem miejsca odbywania praktyk przez opiekuna ze strony Uczelni, b) jak i w trakcie jej odbywania przez studenta w jednostce przyjmującej.

Ad a) Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej w zakładzie pracy, pracodawca otrzyma do wypełnienia *Deklarację przyjęcia studenta na praktyki zawodowe* (Załącznik 5), która stanowić będzie dla opiekuna praktyki ze strony Uczelni podstawę do zatwierdzenia miejsca jej odbywania przez studenta. Uwzględniona w dokumencie charakterystyka miejsca i sposobu realizacji praktyki pozwoli zweryfikować, między innymi, czy student otrzyma w miejscu odbywania praktyki wydzielone i wyposażone w odpowiedni sprzęt i materiały stanowisko pracy, a także, czy podmiot przyjmujący jest w stanie zapewnić praktykantowi opiekuna posiadającego właściwe kompetencje do podjęcia tej roli. Opiekun praktyki ze strony pracodawcy wskazywany jest w dokumencie imiennie, zgodnie z par.7 załącznika 6 do *Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego Nr 37/2021* (Załącznik 6). Jeśli nie jest to możliwe na etapie wypełniania deklaracji, pracodawca proszony jest o podanie tych danych najpóźniej w dniu rozpoczęcia przez studenta praktyki zawodowej.

Oprócz tego pracodawca będzie w wypełnianej *Deklaracji przyjęcia studenta na praktyki zawodowe* (Załącznik 5) określał, czy praca studenta wymaga pobytu w terenie, znajomości języków obcych (ze wskazaniem jakich) oraz czy jest ona dostępna dla osób z niepełnosprawnościami. Wskazywane w dokumencie dane teleadresowe osoby do kontaktu z Uczelnią będą wykorzystywane przez opiekuna praktyk ze strony Uczelni w sytuacjach niejasnych, przed zatwierdzeniem miejsca odbywania praktyki

przez studenta. Zatwierdzenie to odbywać się będzie na drodze opinii dotyczącej spełnienia warunków odbywania praktyki zawodowej. Opinia wystawiana jest przez opiekuna praktyk zawodowych z ramienia Uczelni pisemnie w ramach tego samego dokumentu.

Ad b) Weryfikacja spełnienia przez jednostkę przyjmującą kryteriów jakościowych w zakresie kwalifikacji zakładowych opiekunów praktyk, a także wyposażenia i infrastruktury udostępnianej studentom dla celów praktyk odbywać się będzie również w trakcie trwania praktyki, na drodze hospitacji. W *Deklaracji przyjęcia studenta na praktyki zawodowe* (Załącznik 5) oraz w *Umowie* (Załącznik 6) pracodawca wyraża zgodę na hospitację praktyki zawodowej w trakcie jej trwania przez osobę wskazaną przez Uczelnię. Podstawę hospitacji stanowi wprowadzony *Protokół z hospitacji praktyk zawodowych* (Załącznik 7), omówiony w odpowiedzi do zalecenia nr 6 do kryterium nr 2 Zespołu Oceniającego (s. 19).

Poziom opieki merytorycznej ze strony opiekuna praktyki z ramienia jednostki przyjmującej, a także dostępność wyposażenia i infrastruktury w miejscu odbywania praktyki ocenia po jej zakończeniu także sam student w ramach części drugiej *Sprawozdania z praktyki zawodowej* w formie ankiety ewaluacyjnej (Załącznik 3). Ocena ta stanowić będzie integralny komponent kompleksowej oceny praktyk zawodowych, w której swój udział, oprócz opiekunów praktyk z ramienia Uczelni oraz zakładu pracy/instytucji, będą mieć również studenci (por. zalecenie nr 7 do kryterium nr 2 Zespołu Oceniającego, s. 19).

Ze względu na wskazany przez Zespół Oceniający PKA brak hospitacji miejsc praktyk lub innej formy ich monitorowania w miejscu realizacji **zalecenie nr 6 do kryterium 2** dotyczy *prowadzenia regularnych hospitacji i bieżącego monitoringu realizowanych praktyk* (s. 19 pkt 6). Powiązane z powyższym uwagi Zespołu Oceniającego wskazywały następujące nieprawidłowości:

Brak usystematyzowanej ewaluacji praktyk. Jednostka nie stosuje rozwiązań w zakresie regularnego pozyskiwania opinii studentów o odbytych praktykach, ani też nie prowadzi systematycznych, okresowych przeglądów praktyk, uwzględniających również oceny i uwagi formułowane przez pracodawców, przez co nie są formułowane stosowne wnioski korygujące i doskonalące (s.18 pkt.7). Kształcenie na praktykach nie jest oceniane w ramach studenckich ankiet semestralnych, brak też elementu oceny praktyki przez studenta w składanej przez niego dokumentacji. Wyniki ograniczonej oceny interesariuszy procesu kształcenia nie są w istotny sposób wykorzystywane do działań naprawczych i doskonalących dotyczących programu i procesu realizacji praktyk, a także całego programu studiów na kierunku.

Ściśle powiązane z zaleceniem nr 6 jest **zalecenie nr 7 dla kryterium nr 2**, które obejmuje: *prowadzenie dokonywania usystematyzowanych, okresowych przeglądów kształcenia na praktykach i*

kompleksowej ich ewaluacji, która w szczególności powinna uwzględniać ocenę kształcenia na praktykach dokonywaną przez studentów, informacje zebrane w wyniku monitoringu i kontroli, a także opinie przekazane przez pracodawców, którzy przyjęli studentów na praktyki. Ewaluacja powinna prowadzić do formułowania wniosków korygujących i doskonalących (s.19 pkt 7).

Ze względu na powiązanie zaleceń nr 6 i 7 w celu wyjaśnienia podjętych kroków naprawczych chcielibyśmy zaprezentować kompleksowy system ewaluacji praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, który został opracowany przez Zespół opracowujący Raport Samooceny dla PKA, zatwierdzony przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i zgłoszony do procedowania na najbliższej Radzie Instytutu, a następnie Radzie Wydziału, planowanej na 22 czerwca 2021 roku.

W odniesieniu do zalecenia 6 (str. 19) w ramach podjętych działań naprawczych opracowano kompleksowy system hospitacji i monitoringu praktyk zawodowych. W jego skład wchodzi:

- hospitacja praktyk przeprowadzana na podstawie *Protokołu z hospitacji praktyk zawodowych* (Załącznik 7),
- *Zaświadczenie o odbyciu praktyki zawodowej* zawierające ocenę pracodawcy (Załącznik 2),
- ewaluacja praktyk dokonywana przez studentów w oparciu o *Sprawozdanie studenta z praktyki zawodowej* (Załącznik 3),
- uwzględnienie praktyki zawodowej w ankiecie studenckiej, przeprowadzanej dla wszystkich zajęć dydaktycznych realizowanych w danym semestrze po jego zakończeniu.

System ten został zaimplementowany w stosownie zmienionym *Regulaminie praktyk* (Załącznik 8). Wszystkie powyżej wskazane dokumenty zostały już zaakceptowane przez wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Hospitacje prowadzone będą na zasadach analogicznych jak w odniesieniu do pozostałych przedmiotów na kierunku Geografia. Ocenie podlegać będzie formalna i merytoryczna część praktyk, w tym przygotowanie merytoryczne opiekuna praktyk ze strony pracodawcy, trafność doboru zadań, organizacja zajęć, sposoby oceniania osiągnięć studenta. Coroczny plan hospitacji będzie ustalany w porozumieniu z Dyrektorem ds. dydaktycznych IGRR oraz opiekunem praktyk zawodowych. Zgodnie z określoną w dokumencie praktyką hospitujący będzie zobowiązany w ciągu 1 tygodnia po hospitacji omówić treść protokołu z hospitowanym, przekazując mu uwagi i zalecenia. Wyniki hospitacji zostaną przekazane opiekunowi praktyk zawodowych.

Sprawozdanie studenta z praktyki zawodowej składa się z dwóch zasadniczych części (Załącznik 3). W części pierwszej – sprawozdaniu merytorycznym – dokonany zostanie szczegółowy opis jednostki przyjmującej (charakter i zakres jej działalności, liczba pracowników, struktura organizacyjna, specyfika funkcjonowania w przestrzeni) oraz wyszczególniona zostanie wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte przez studenta/studentkę w trakcie praktyki zawodowej, z odniesieniem do wskazanych w sylabusie przedmiotu efektów uczenia się. W części drugiej – ankiecie ewaluacyjnej miejsca praktyki

zawodowej – student/studentka dokonają oceny wybranych komponentów praktyki zawodowej obejmującej kwestie nadzoru opiekuna, stanowiska pracy oraz uzyskanych efektów praktyki zawodowej. Sprawozdania będą przedkładać opiekunowi praktyk zawodowych, zgodnie z zapisami *Regulaminu praktyk* (Załącznik 8).

Zaświadczenie o odbyciu praktyki zawodowej zawiera sporządzony przez studenta/studentkę opis przebiegu praktyki i zakresu wykonywanych obowiązków oraz sporządzony przez pracodawcę arkusz oceny kompetencji praktykanta (Załącznik 2). Ponadto umożliwia wpisanie przez pracodawcę dodatkowych uwag wiążących się z przebiegiem praktyki zawodowej. Treść zaświadczenia została zmodyfikowana zgodnie z *Zarządzeniem Rektora nr 31/2021 z dnia 17 marca 2021* (Załącznik 6) wskazującym, iż może ono być dostosowane do potrzeb jednostki organizacyjnej (Wydziału). Zaświadczenie będzie przedkładać opiekunowi praktyk zawodowych, zgodnie z *Regulaminem praktyk* (Załącznik 8).

Kolejnym elementem systemu monitoringu będzie uwzględnienie praktyki zawodowej w ankiecie studenckiej. Jej wyniki będą przedkładać opiekunowi praktyk zawodowych.

Na podstawie powyższych dokumentów opiekun praktyk zawodowych będzie mógł efektywnie kontrolować przebieg procesu kształcenia, a także – zgodnie z posiadanymi kompetencjami określonymi w *Zarządzeniu Rektora nr 31/2021 z dnia 17 marca 2021 w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach studiów na Uniwersytecie Wrocławskim* (Załącznik 6) – przedkładać Dyrekcji IGRR propozycje usprawnień i zmian organizacji oraz programu praktyk.

W odniesieniu do **zalecenia 7 do Kryterium 2** (s.19) dokonano zmiany całego systemu praktyk zawodowych polegającej na:

- wprowadzeniu weryfikacji i zatwierdzania miejsca odbywania praktyk przez opiekuna praktyk w *Deklaracji przyjęcia studenta na praktyki zawodowe* (Załącznik 5),
- objęcia praktyk procedurą hospitacji (Załącznik 7),
- ewaluacji praktyk dokonywanej przez studentów w oparciu o *Sprawozdanie studenta z praktyki zawodowej* (Załącznik 3),
- zmianie wzoru *Zaświadczenia o odbyciu praktyki zawodowej* (Załącznik 2), uwzględniającego kompleksową ocenę pracodawcy,
- uwzględnieniu praktyki zawodowej w ankiecie studenckiej.

System ten został zaimplementowany w stosownie zmienionym *Regulaminie praktyk* (Załącznik 8). Wszystkie powyższe dokumenty zostały zaakceptowane przez wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i będą dalej procedowane na najbliższych posiedzeniach Rady IGRR i Rady Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska 22 czerwca br.

W *Deklaracji przyjęcia studenta na praktykę* podmiot przyjmujący określa miejsce i sposób realizacji praktyki zawodowej przez praktykanta, wyraża zgodę na hospitację praktyki zawodowej w trakcie jej trwania oraz deklaruje dalszy sposób współpracy (np. poprzez nadanie jej charakteru wieloletniego).

Na tej podstawie opiekun praktyk dokonuje ostatecznej weryfikacji spełnienia przez podmiot przyjmujący niezbędnych kryteriów realizacji praktyki zawodowej i udziela zgody (lub nie) na jej realizację.

W ramach **zalecenia nr 8 do kryterium 2** Zespół Oceniający PKA zaleca: *„Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń”* (s.19 pkt 8). W związku z powyższymi uwagami Zespołu Oceniającego PKA zostały podjęte kompleksowe kroki naprawcze odnoszące się do wcześniejszych wskazań szczegółowych, opisane powyżej.

Dodatkowo dla **kryterium nr 2** Zespół Oceniający PKA **rekomenduje**: *ponowny audyt sylabusów oraz poprawne oszacowanie punktacji ECTS dla wszystkich zajęć z tego względu że występują nieprawidłowości w sylabusach, w niektórych zajęciach niedoszacowano liczbę punktów ECTS np. praktyki zawodowe (120 godz.=3 punkty ECTS, a powinny być 4; Zdarzają się zajęcia, w których łączna liczba przypisanych punktów ECTS, przeznaczona na pracę własną studenta jest zbyt duża w stosunku do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Przykładem są: geografia społeczna 30h = 4 pkt, matematyka – 48h = 5 pkt.; metody taksonomii i regionalizacji 40h = 5 pkt., metody i techniki analizy statystycznej 48h = 6 pkt czy metodyka wizualizacji kartograficznej 48h = 6 pkt. Większość z nich to trudne zajęcia, wymagające większego zaangażowania i nadzoru nauczyciela akademickiego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia* (s.11).

W związku z powyższą rekomendacją planujemy przeprowadzenie audytu przedmiotów dla kierunku Geografia w kolejnym roku akademickim 2021/22 w celu dostosowywania się do zmian zachodzących na rynku pracy. Pytanie wystosowane do prowadzących zajęcia wskazane powyżej przez Zespół Oceniający przyniosło rezultaty w postaci wskazania przez prowadzących możliwości redukcji godzin pracy własnej studenta i zmniejszenia liczby punktów ECTS za przedmioty. W rezultacie Dyrektor ds. Dydaktyki IGRR opracuje propozycje zmian w programie studiów, które będą procedowane godnie z procedurą przyjętą na Uniwersytecie Wrocławskim.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Ad. Kryterium 3

W odniesieniu do kryterium 3 Zespół Oceniający PKA rekomenduje **po pierwsze**: *„ujednolicenie zasad rekrutacji dla kandydatów z uznawanym lub nostryfikowanym w Polsce dyplomem ukończenia studiów geograficznych. Dla absolwentów kierunków niegeograficznych wymagane jest przystąpienie do*

rozmowy kwalifikacyjnej. W przypadku dyplomu uzyskanego za granicą konieczna jest rozmowa kwalifikacyjna sprawdzająca predyspozycje kandydatów do studiowania na kierunku geografia. W związku z tym należy stwierdzić, że łamana jest zasada równości szans. W przypadku, gdy dyplom ukończenia studiów geograficznych uzyskany w uczelni zagranicznej jest uznawany w Polsce lub został nostryfikowany to w stosunku do kandydata posiadającego taki dyplom nie można stosować zasad innych niż dla kandydata posiadającego dyplom uzyskany w Polsce”(s.20).

W odpowiedzi na wcześniejsze rekomendacje Zespołów Oceniających PKA na innych kierunkach Uniwersytetu opracowano i wprowadzono nowe Zarządzenie Nr 67/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia na Uniwersytecie Wrocławskim procedur uznania dyplomu ukończenia studiów za granicą za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie. Celem zarządzenia jest:

- a) wprowadzenie procedury uznania dyplomu ukończenia studiów za granicą za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu wraz ze wzorami protokołów Komisji Nostryfikującej;
- b) wprowadzenie procedury potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie przez cudzoziemca wraz ze wzorami protokołów Komisji Nostryfikującej;
- c) określenie wysokości opłaty za przeprowadzenie postępowania nostryfikacyjnego, postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie oraz możliwości zwolnienia z tej opłaty (Zał. 9).

Kolejnym krokiem będzie przyjęcie uznania dyplomu nostryfikowanego uzyskanego na uczelni zagranicznej za równoważny uzyskanemu w Polsce i ujednolicenie zasad rekrutacji na studia na kierunku Geografia przez Uchwałę Rady Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska od kolejnego roku akademickiego.

Druga rekomendacja w odniesieniu do kryterium 3 dotyczy „uwzględnienia w procesie rekrutacji informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu” (s.20). Zaistniały stan rzeczy usprawiedliwia fakt, że wprowadzenie nauczania w wersji zdalnej nastąpiło w odpowiedzi na zaistniałą sytuację pandemii COVID-19 i regulacje wprowadzone na poziomie administracji centralnej, w związku z czym nie było możliwości wprowadzenia takiej informacji w procesie rekrutacji, tym bardziej, że kandydaci kończyli

szkoły licealne także w sytuacji pandemii, a do realizacji zajęć z wykorzystaniem oprogramowania TEAMS wystarczył standardowy model telefonu komórkowego. Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego przygotował – pomimo takich założeń – ofertę dla studentów kierunku, polegającą na możliwości skorzystania z komputerów w salach komputerowych na potrzeby uczestnictwa w zajęciach z uwzględnieniem zachowania zasad reżimu sanitarnego. Dla specjalności Geoinformatyka i kartografia zajęcia wymagające specjalistycznego oprogramowania były przeprowadzane w sposób zblokowany i oferowane studentom w formie stacjonarnej z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego w laboratoriach na Uczelni. Obecnie dzięki wprowadzeniu szczepień, zarówno dla pracowników, jak i studentów, planowany jest powrót do zajęć stacjonarnych od semestru zimowego 2021/2022.

Trzecia rekomendacja w odniesieniu do kryterium 3 dotyczy *„uwzględnienia w procesie rekrutacji procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego . Obecnie WNZKS nie prowadzi rekrutacji z uwzględnieniem procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza szkolnictwem wyższym”* (s.21). W świetle opinii Biura Radców Prawnych z dnia 25 listopada 2018, zgodnie z art.28 ust. 1 pkt. 13 Ustawy z 20.07.2018 r. – Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce - określenie sposobu potwierdzania efektów uczenia się należy do zadań Senatu Uczelni. Zgodnie z opinią radcy prawnego *„w art.69.ust.1 ww. ustawy ustawodawca wskazał, że potwierdzenie efektów uczenia się jest jednym z 3 trybów przyjęcia na studia. Biorąc pod uwagę powyższe zapisy, w ocenie opiniującej Uczelnia spełniająca przesłanki wskazane w artykule 71 ust.1 ww. ustawy powinna określić sposób potwierdzania efektów uczenia się. Niemniej jednak możliwa jest również interpretacja, że art.71 ust.1 daje Uczelni, spełniającej określone w nim przesłanki uprawnienia do przyjmowania na studia w drodze potwierdzania efektów uczenia się, ale nie nakłada na nią takiego obowiązku”* (Zał. 10).

Czwarta rekomendacja Zespołu Oceniającego PKA obejmuje *„okresowy przegląd prac etapowych, ich analizę oraz upowszechnienie ich wyników w celu doskonalenia metod weryfikacji efektów uczenia się. Zdiagnozowano przypadki niewłaściwego doboru pytań (zbyt łatwe pytania i mała ich liczba, przy czym można było wybrać 4 z 5 pytań, lub krótkie, faktograficzne pytania niedające pełnej weryfikacji efektów uczenia się wobec ponad 20 h zajęć)”* (s.24). Podobnie **piąta rekomendacja** odnosi się do *„wypracowania mechanizmów pozwalających na monitorowanie jakości powstających prac dyplomowych oraz prawidłowości procesu dyplomowania, a także analizowanie i upowszechnianie wyników tych analiz w celu podnoszenia jakości procesu dyplomowania. Zespół oceniający stwierdził zaniżone oceny pracy przez promotora i recenzenta (jeden). Stawia to pod znakiem zapytania rzetelność i porównywalność ocen prac dyplomowych”* (s.24).

W przypadku obu uwag, poza zakresem merytorycznym, w zasadzie zasadnicza rekomendacja dotyczy ogólnego i powszechnego dostępu do wyników prowadzonych analiz. Pragniemy zauważyć, że Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia w ramach udzielonych mu prerogatyw bada, analizuje i formułuje wnioski odnośnie przeglądu prac etapowych oraz monitoruje jakość powstających prac dyplomowych oraz formułuje wnioski z prowadzonego postępowania. Wyniki prac przedstawia w corocznym raporcie, który składa się z trzech części, jawnej i dwóch niejawnych, a które dotyczą: (1) oceny analizy tzw. teczek przedmiotowych (sylabus i zapisy w nim zawarte w połączeniu z analizą prac etapowych, zaliczeń, egzaminów itp.); (2) przeglądu, analizy jakości prac dyplomowych na wszystkich kierunkach i poziomach studiów na Wydziale. Do części niejawnych poza członkami Zespołu mają dostęp: Dziekan, Prodzekani, Dyrektorzy Instytutów w ramach Wydziału, a przede wszystkim Dyrektorzy ds. dydaktycznych, którzy na podstawie sformułowanych wniosków podejmują określone działania. W naszej opinii proces dyplomowania od strony formalnej i organizacyjnej jest opisany odpowiednimi procedurami i przebiega w niezakłócony sposób. Pragniemy zaznaczyć, że wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia dokonuje oceny, formułowania wniosków w oparciu o pewien wycinek rzeczywistości. Ocena wartości merytorycznej prac, ich ocen, zarówno ze strony promotora, jak i recenzenta, dokonywana przez członków Zespołu, jest wnikliwa i rzetelna. W ostatnim, tak jak i poprzednich raportach, mamy do czynienia ze wskazywaniem na rozbieżności pomiędzy oceną pracy, a jej wartością merytoryczną, jak i kwestię rozbieżności oceny pomiędzy promotorem a recenzentem. Nie uważamy, aby jeden przypadek zaniżenia oceny przez promotora i / lub recenzenta stawiał pod znakiem zapytania rzetelność i porównywalność ocen prac dyplomowych wystawianych na Wydziale. W naszej opinii większym problemem w kontekście rzetelności i porównywalności jest zawyżanie, a nie zaniżanie ocen. Oczywiście ocena ta powinna być adekwatna i odzwierciedlająca wartość danej pracy. Jeżeli Komisja PKA wskaże nam ten przypadek przyjrzymy się mu wnikliwie i podejmiemy odpowiednie środki zaradcze.

W kontekście przeglądu prac etapowych, wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia w ostatnim okresie poza standardową procedurą podjął się przeglądu tych, które w poprzednim okresie charakteryzowały się różnymi rodzajami niedociągnięć. Takie podejście będzie kontynuowane w kolejnych raportach i pozwoli, poprzez włączanie w ocenę nowych przedmiotów, na wyeliminowane nieprawidłowości. Jednak chcemy zaznaczyć, że jeden przypadek na cały cykl dydaktyczny, program studiów, wychwycony w danym roku, semestrze nie może stawiać pod znakiem zapytania całego procesu dydaktycznego.

Deklarujemy, że podejmiemy nie tylko w IGRR, ale i na Wydziale działania, aby wypracować, stworzyć i wprowadzić systematyczne informowanie studentów i pracowników IGRR o prowadzonych działaniach projakościowych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.

Ad. Kryterium 4

Uniwersytet Wrocławski w pełni zgadza z oceną Zespołu Oceniającego PKA.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.

Ad. Kryterium 5

W związku z uwagami Zespołu Oceniającego, odnoszącymi się do programu studiów, **rekomendującymi:** *„systemowe uwzględnienie udziału studentów kierunku geografia w ocenie i przeglądach infrastruktury. Studenci nie są uwzględniani w procesie doskonalenia infrastruktury oraz zasobów badawczych i dydaktycznych np. zakupu nowych pozycji do biblioteki”* (s.30) proponuje się poniżej opisane kroki.

W celu uwzględnienia studentów w procesie doskonalenia infrastruktury naukowej i zasobów badawczo-dydaktycznych od kolejnego roku akademickiego 2021/2022 podejmie się dwa podstawowe działania. Jednym z nich będzie pytanie skierowane do studentów z kierunku Geografia w IGRR, dotyczące proponowanych zmian w infrastrukturze dydaktycznej i dostępności zasobów bibliotecznych. Pytanie to zostanie zamieszczone w systemie USOS w ankiecie ewaluacyjnej wypełnianej przez studentów na zakończenie semestru w następującym brzmieniu: "Opisz w jakim zakresie należałoby poprawić infrastrukturę dydaktyczno-badawczą i rozszerzyć zasoby biblioteczne na kierunku Geografia?".

Odpowiedzi na to pytanie, zebrane i przeanalizowane przez Dyrektora ds. Dydaktycznych, posłużą do określenia zapotrzebowania i podjęcia działań w celu poprawy jakości infrastruktury, a także posłużą do uaktualnienia bazy bibliotecznej.

Drugim działaniem, jakie zostanie podjęte, to rozszerzenie zakresu obowiązków opiekuna roku o organizację spotkań ze studentami, których celem będzie m.in. zebranie uwag i sugestii dotyczących infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych. Zebrane informacje opiekun roku będzie przekazywał Dyrektorowi ds. Dydaktycznych IGRR celem podjęcia odpowiednich działań.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.

Ad Kryterium 6.

Zespół Oceniający PKA **rekomenduje,** *„aby w ramach wdrażanych zmian wprowadzić precyzyjne uregulowania w zakresie statusu Rady Przedsiębiorców i Pracodawców, kryteriów powoływania jej*

członków, kompetencji w zakresie moderowania dialogu Uczelni z interesariuszami kierunku oraz wpływu na program studiów i rozwój kierunku, a także zadań, do których Rada zostanie powołana. Ponadto rekomenduje się, aby do prac Rady zostali przydzieleni również przedstawiciele Jednostki oraz aby Rada działała w oparciu o zatwierdzone wspólnie plany działania, obejmujące najważniejsze cele i terminy ich osiągnięcia” (s.32).

Dруга rekomendacja dotyczy „*podjęcia działań doskonalących współpracę z otoczeniem społ.-gosp., w szczególności prowadzenie systematycznych przeglądów współpracy z otoczeniem, uwzględniających kompleksową analizę i ocenę poszczególnych działań prowadzonych we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, opartą o mierzalne wskaźniki ilościowe i jakościowe, a w oparciu o wyniki ewaluacji, aby Jednostka wdrażała działania korygujące i doskonalące, a także dokonywała niezbędnych zmian w strategii rozwoju kierunku geografia” (s.35).*

Uniwersytet Wrocławski w pełni zgadza się z oceną Zespołu Oceniającego PKA. Podjęto już działania związane z powołaniem nowych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy reprezentować będą Radę Przedsiębiorców i Pracodawców (RPiP), działającą przy Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska. Przedstawiają się one następująco.

Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego został poproszony przez władze dziekańskie o zaproponowanie czterech przedstawicieli do RPiP (pozostałe kandydatury zostały zaproponowane przez Instytut Nauk Geologicznych). Po konsultacjach i przeprowadzonych rozmowach zostali zgłoszeni Krzysztof B. [REDACTED] – dyrektor IT w PPG Industries, dr [REDACTED] – dyrektor Instytutu Rozwoju Terytorialnego, dr hab. Inż. [REDACTED] prezes Wrocławskiego Instytutu Zastosowań Informatyki Przestrzennej i Sztucznej Inteligencji oraz [REDACTED], reprezentująca Rainbow Tours w Łodzi. Ostateczny skład RPiP zostanie zatwierdzony na Radzie Wydziału, która odbędzie się 22 czerwca br.

Z ramienia Dziekana WNZKŚ opracowywany jest aktualnie list intencyjny oraz stosowna dokumentacja, w której zostaną uwzględnione uregulowania w zakresie kryteriów powoływania członków RPiP, ich kompetencji, realizacji celów i zadań oraz wpływu na rozwój kierunku. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego zaangażowani będą w proces definiowania i weryfikacji realizacji zakładanych efektów uczenia się poprzez udział w spotkaniach Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz poprzez udział w procesie ankietyzacji, a także za pomocą komunikacji e-mailowej. Uzyskane informacje pozwolą sformułować końcową ocenę programu nauczania w oparciu o wskaźniki ilościowe i jakościowe na podstawie prowadzonego procesu ankietyzacji. Pozwoli to na wyciągnięcie odpowiednich wniosków i ewentualne wprowadzenie działań korygujących oraz doskonalących program nauczania na kierunku Geografia I i II stopnia. Opinie przedstawicieli RPiP poddawane będą

pod dyskusję w trakcie posiedzeń takich organów jak Rada Instytutu, Rada Wydziału, Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Kolegium Dziekańskie.

Należy zaznaczyć, że aktualnie trwają prace nad nową *Strategią Wydziału*, która obowiązywać będzie do 2030 r., a która obejmować ma także dydaktykę prowadzoną na Wydziale, w tym na kierunku Geografia i która zawierać będzie również elementy dotyczące współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.

Ad. Kryterium 7

W ramach kryterium 7 Zespół Oceniający **rekomenduje** „wypracowanie procedury oceny okresowej skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów” (s.37).

Uniwersytet Wrocławski w pełni zgadza się z tą oceną, w związku z czym elementy dotyczące procedur okresowej oceny powyższych cech umiędzynarodowienia kadry i studentów kierunku Geografia mają zostać uwzględnione w aktualnie tworzonej *Strategii Wydziału do roku 2030*.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia.

Ad. Kryterium 8

Uniwersytet Wrocławski w pełni zgadza się z oceną Zespołu Oceniającego PKA.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

Ad. Kryterium 9

Uniwersytet Wrocławski w pełni zgadza się z oceną Zespołu Oceniającego PKA. Niezwykle ważny jest powszechny/publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach, zwłaszcza w czasach pandemii. Niestety, to właśnie w wyniku pandemii prace nad modernizacją stron internetowych zostały przerwane w zeszłym roku, ale obecnie ponownie są w toku.

Po zaleceniu Państwowej Komisji Akredytacyjnej oceniającej jakość kształcenia na kierunku Geografia, dotyczącym stron internetowych Wydziału i Instytutu zostały podjęte zdecydowane działania w celu wypracowania mapy drogowej określającej ramy czasowe i przestrzenne realizacji przedmiotowej strony www oraz wydzielono odpowiednie zasoby organizacyjne dla celów zarządzania publikacją informacji.

Zgodnie z informacją Dyrektora ds. informatycznych Uniwersytetu Wrocławskiego – Pana Damiana Mroczyńskiego – po przeprowadzonych konsultacjach z przedstawicielami Firmy BonaSoft realizującymi na Uniwersytecie Wrocławskim Multiportal, którego jednym z elementów są nowe strony internetowe Wydziałów oraz jednostek uniwersyteckich, nastąpiło przyspieszenie prac nad zaprojektowaniem nowej strony internetowej Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska oraz wchodzących w jego skład Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego i Instytutu Nauk Geologicznych. Przedmiotowe przedsięwzięcie zostało wpisane na listę priorytetową, co jest równoznaczne z realizacją strony do końca października 2021 roku.

Wprowadzono również następujące rozwiązania organizacyjne. Dziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska – prof. [REDAKTOWANO] powołał zespół osób odpowiedzialnych za merytoryczną treść stron internetowych Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska oraz stron dwóch wchodzących w jego skład Instytutów:

- mgr [REDAKTOWANO] – osoba stale monitorująca i nadzorująca strony internetowe Wydziału oraz obu instytutów pod kątem kompletności i zgodności treści związanych z procesem kształcenia (Załącznik 11),
- mgr [REDAKTOWANO] – kierownik dziekanatu (informacje pozadydaktyczne),
- dr [REDAKTOWANO] – z-ca dyr. Instytutu Nauk Geologicznych ds. dydaktycznych,
- dr [REDAKTOWANO] – z-ca dyr. Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego ds. dydaktycznych,
- dr hab. [REDAKTOWANO] – prodziekan ds. nauczania WNZKŚ.

Nastąpiło wyraźne przydzielenie kompetencji wymienionym wyżej osobom w zakresie zarządzania treścią i bieżącej kontroli nad jej spójnością oraz aktualnością we wszystkich miejscach publikacji – na stronach wydziałowych i instytutowych. Powołany zespół został zobligowany do opracowania zakresu informacji i miejsca ich publikacji (strona wydziału lub instytutu) z uwzględnieniem potrzeb poszczególnych grup interesariuszy, uwzględniając przy tym ocenę przedmiotowego kryterium dokonywaną przez studentów. Z zakresu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym uwzględniono plan zamieszczenia wykazu instytucji przyjmujących studentów Geografii na praktyki zawodowe, za co odpowiadać będą opiekunowie praktyk zawodowych w IGRR, a także planowana jest osobna zakładka dla nauczycieli z ofertą proponowanych przez Wydział wykładów i warsztatów oraz odnośniki do opracowanych przez pracowników WNZKŚ materiałów multimedialnych, informacje na temat konkursów i olimpiady przedmiotowej, relacje ze wspólnych przedsięwzięć na linii szkoła - IGRR, które to działania nadzoruje dr [REDAKTOWANO] – kierownik IGRR. Wszystkie zalecenia i rekomendacje są wprowadzane, a braki uzupełniane.

Uwagi Zespołu Oceniającego PKA przyniosły pozytywny skutek przyspieszenia prac nad modernizacją strony, a tym samym zapewnienie lepszego dostępu do publicznej informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.

Ad. Kryterium 10

W ramach zaleceń do kryterium 10 Zespół Oceniający wskazał **dwa zalecenia** a mianowicie:

- a) *„doskonalenie funkcjonowania ogniwa systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie definiowania oraz skutecznej weryfikacji i oceny efektów uczenia się określonych dla praktyk zawodowych”*,
- b) *„doskonalenie funkcjonowania ogniwa systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie doboru i weryfikacji miejsc odbywania oraz skutecznej realizacji kompleksowej ewaluacji praktyk zawodowych”*.

Uniwersytet Wrocławski w pełni zgadza się z tą oceną, w związku z czym podjęte zostały stosowne kroki w celu realizacji ww. zaleceń, opisane w odpowiedziach do zaleceń dotyczących kryterium 2, obejmujące poprawę procedur ewaluacji efektów uczenia oraz dokumentacji związanej z praktykami zawodowymi realizowanymi przez studentów studiów I stopnia na kierunku Geografia. Opracowano nowy *Regulamin praktyk zawodowych* (Załącznik 8), obejmujący trzy kierunki studiów prowadzonych na Wydziale, których zaplecze kadrowe stanowią pracownicy naukowo-dydaktyczni IGRR (geografia, turystyka, gospodarka przestrzenna), do którego wprowadzono nowe wzory dokumentów, takich jak:

- a) *Zaświadczenie o odbyciu praktyki zawodowej przez studenta* (Załącznik 2),
- b) *Sprawozdanie studenta z praktyki zawodowej*, obejmujące sprawozdanie merytoryczne i ankietę ewaluacyjną miejsca praktyk (Załącznik 3),
- c) *Deklarację przyjęcia studenta na praktyki zawodowe oraz weryfikację i zatwierdzenie miejsca odbywania praktyk przez opiekuna ze strony Uniwersytetu Wrocławskiego* (Załącznik 5).

Proces ewaluacji praktyk zawodowych uzupełniono o wprowadzenie ich do programu hospitacji w oparciu o specyficzny *Protokół z hospitacji praktyk zawodowych* (Załącznik 7).

Dodatkowo zakłada się wprowadzenie publikacji wykazu instytucji / firm przyjmujących studentów Geografii na praktyki zawodowe na stronie WWW Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik 1. Sylabus przedmiotu Praktyki zawodowe
- Załącznik 2. Zaświadczenie o odbyciu praktyki zawodowej.
- Załącznik 3. Sprawozdanie studenta z praktyki zawodowej
- Załącznik 4. Opinia radcy prawnego z dnia 19 kwietnia 2021 r.

Załącznik 5. Deklaracja przyjęcia studenta na praktyki zawodowe oraz weryfikacja i zatwierdzenie miejsca odbywania praktyk.

Załącznik 6. Zarządzenie Nr 31/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach studiów w Uniwersytecie Wrocławskim.

Załącznik 7. Protokół z hospitacji praktyk zawodowych.

Załącznik 8. Regulamin praktyk zawodowych dla kierunków Geografia, Gospodarka przestrzenna i Turystyka.

Załącznik 9. Zarządzenie Nr 67/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Wrocławskim procedur uznania dyplomu ukończenia studiów za granicą za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Załącznik 10. Opinia Biura Radców Prawnych z dnia 30 listopada 2018.

Załącznik 11. Pismo Dziekana WNZKŚ powołujące koordynatora treści stron www w zakresie dydaktyki.